

Мета:

- збагачувати музичний досвід учнів, розкриваючи особливості виразності музики;
- розвивати творчі здібності, почуття ритму;
- виховувати в учнів інтерес до музики, комунікативні навички.

Музичний матеріал: Д. Кабалевський «Три подружки» («Пустунка», «Плакса», «Злюка»); українська народна пісня «Українка я маленька»; поспівка «Ми — другокласники».

Наочні посібники: нотна хрестоматія; ілюстрації до музичних творів.

Обладнання: ТЗН; музичний інструмент; фонохрестоматія.

Тип уроку: урок введення в тему.

Хід уроку

Учні входять до класу під музичний супровід (українська народна пісня «Українка я маленька»).

1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Перевірка готовності класу до уроку. Музичне вітання

2. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Учитель. Погляньте довкола: скільки цікавого ми можемо побачити! Поруч із вами — ваші друзі, учителі; удома на вас чекають батьки, улюблені іграшки. Надворі вас зустрічають ласкаве сонечко, шепотіння листочків, шум дощу або зимова завірюха. Поміркуйте, чи може музика розповісти нам про навколишній світ. Звернімося до неї, і вона дасть відповідь на це запитання.

3. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Учитель. Одного разу я почула музику, що розповіла мені про веселий дощик.

- ♦ Чи відома вам така музика? Хто її створив?
- ♦ Чи знаєте ви музику, у якій ми можемо побачити зимові картини?
- ♦ Пригадайте музику, що розповіла нам про різних тварин.

Бесіда

Учитель. Уявіть, що ви композитори.

- ♦ Якою музикою ви б розповіли про свою матусю?
- ♦ Якою музикою ви б розповіли про клоунів у цирку?
- ♦ Чим різнитимуться ці мелодії?
- ♦ Якою музикою ви б розповіли про своїх друзів?

4. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Учитель. Багато пісень розповідають нам про людей. Пригадаймо пісню Ф. Колесси «Школяр».

- ♦ Що ми дізналися про маленького школярика?
- ♦ Що допомогло нам «побачити» його портрет?

Вокально-хорова робота

Розспівування

Учитель. Прослухайте поспівку «Ми — другокласники».

- ♦ Про кого йдеться у поспівці?

Слухання поспівки «Ми — другокласники», робота над різним характером звучання, активним диханням, артикуляцією.

У пісні, що ми сьогодні розучуватимемо, йдеться про маленьку дівчинку-українку. Прослухайте її ще раз.

- ♦ Якою ви уявили маленьку українку?
- ♦ Що вона любить понад усе?

Слухання та розучування пісні з відбиттям пульсу, ритму мелодії; робота над артикуляцією, звертаючи увагу на напрям руху мелодії.

Слухання музики

Учитель. Можливо, кожному з вас подобається малювати.

- ♦ Кого ви зображуєте на своїх малюнках?
- ♦ Що використовуєте, щоб малюнок був яскравим та виразним?
- ♦ А чи може композитор так само, як художник, «намалювати» «портрети» людини та передати їх характер?

У піснях створити музичні портрети допомагають вірші.

В інструментальних творах відсутній текст, але й сама музика завдяки засобам музичної виразності може розповісти нам про характер людей, про їх почуття тощо.

Композитор Д. Кабалевський був дуже спостережливою людиною. Одного разу, гуляючи парком, він побачив трьох подружок. Композитор спостерігав за їх грою, а потім розповів про дівчаток музикою, створивши їх музичні портрети і назвавши свій твір «Три подружки». Вони були дуже різними, а якими саме — дізнаєтесь, якщо уважно слухатимете музику.

- ♦ Прослухайте музику та скажіть, про які риси характеру дівчаток розповів композитор у цьому творі.

Слухання твору Д. Кабалевського «Три подружки» («Пустунка», «Плакса», «Злюка»).

- ♦ Скільки частин має цей твір?
 - ♦ Як ви назвали б першу, другу й третю дівчинку?
- Цих дівчаток Д. Кабалевський так і назвав: «Пустунка», «Плакса», «Злюка».
- ♦ Прослухайте ще раз твір Д. Кабалевського та скажіть, як змінювалась музика, змальовуючи «портрети» кожної дівчинки.

Повторне слухання твору Д. Кабалевського «Три подружки» («Пустунка», «Плакса», «Злюка»).

- ♦ Чи допомогла музика впізнати характери дівчаток?
- ♦ З якою дівчинкою ви хотіли б потоваришувати і чому?

5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

Учитель. Сьогодні ми переконалися, що музика може розповідати не тільки про життєві події, про природу, але й навіть про людей та їх характери.

Бесіда

- ♦ Якою є назва твору, що познайомив нас із різними характерами дівчаток?
- ♦ Про яку дівчинку нам розповіла українська народна пісня?

Учні виходять із класу під музичний супровід (українська народна пісня «Українка я маленька»).